

Průvodní text k harmonizaci národních technických předpisů pro silniční stavitelství v oblasti dodávání kameniva a směsí kameniva pro nestmelené vrstvy po zavedení evropských norem

Straße und Autobahn 2005, č. 4, str. 209

Při zavedení evropských norem pro kamenivo pro různé technologie (cementobetonové kryty, asfaltové vrstvy a nestmelené vrstvy) byly vypracovány Technické dodací podmínky pro kamenivo v silničním stavitelství (Technische Lieferbedingungen für **Gesteinskörnungen** im **Straßenbau** – TL Gestein-StB 04). Dosavadní úroveň požadavků na vlastnosti kameniva byla přitom v plné míře zachována. Technické dodací podmínky pro kamenivo v silničním stavitelství (TL Gestein-StB 04) nahrazují původní německý předpis Technické dodací podmínky pro minerální suroviny v silničním stavitelství (TL Min-StB 2000) a jsou v nich obsaženy všechny podstatné požadavky z dále uvedených mandátovaných evropských norem:

DIN EN 12620 Kamenivo do betonu;

DIN EN 13043 Kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové vrstvy pozemních komunikací, letištních a jiných dopravních ploch;

DIN EN 13242 Kamenivo pro nestmelené směsi a směsi stmelené hydraulickými pojivy pro inženýrské stavby a pozemní komunikace.

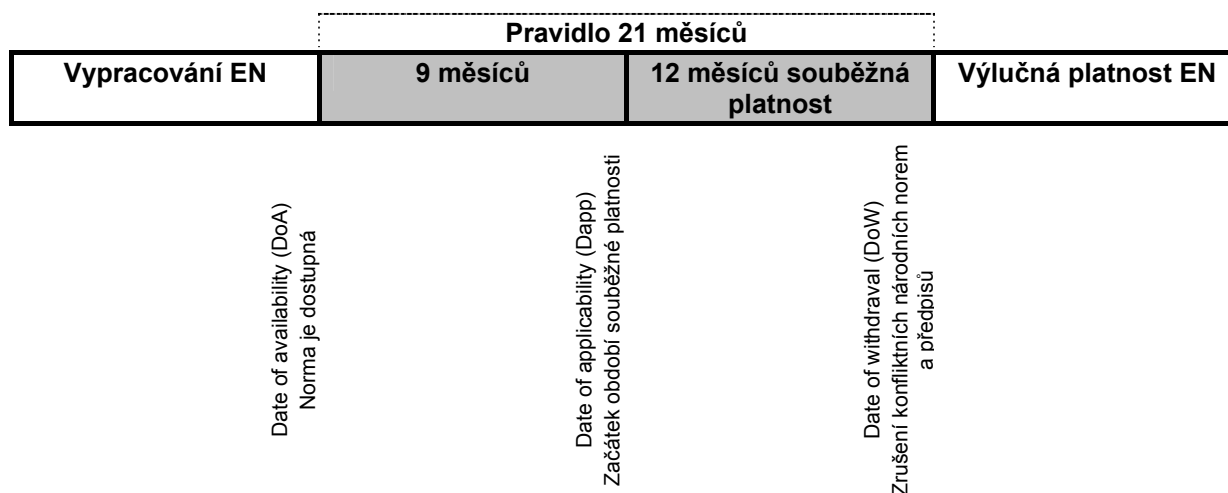
Další postup v případě technických předpisů v silničním stavitelství v důsledku nutného přejímání evropských norem je rozdělen do dvou časových horizontů (2005 a 2008), znázorněných na obrázku 2. Rok 2008 byl zvolen, protože k tomuto datu bude realizováno i zavedení evropských norem pro asfaltové technologie (specifikace pro asfaltové směsi). Nová struktura technických předpisů zahrnuje tyto úrovně:

- Dodatečné technické smluvní podmínky a směrnice (ZTV);
- Technické dodací podmínky (TL) společně s Technickými dodacími podmínkami – Kontrola jakosti (TL G);
- Technické zkušební předpisy (TP);
- Standardní katalog prací (*poznámka: obdoba Oborového třídíku stavebních konstrukcí a prací staveb pozemních komunikací*).

Standardnímu katalogu prací však předchází Technické dodací podmínky pro kamenivo v silničním stavitelství (TL Gestein-StB 04).

V dalším textu bude vysvětlena především struktura technických předpisů; jejich technický obsah nebude podrobně komentován.

Povinnost převzít v průběhu fáze souběžné platnosti evropské normy do národních normalizačních soustav byla pro kamenivo a směsi kameniva pro nestmelené podkladní vrstvy realizována zavedením Technických dodacích podmínek pro kamenivo v silničním stavitelství (TL Gestein-StB 04). Fáze pro zavedení evropských norem byly uveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie (obrázek 1).

Obrázek 1: Stanovený harmonogram přejímání mandátovaných evropských norem

Technické dodací podmínky pro kamenivo v silničním stavitelství (**TL Gestein-StB 04**) obsahují:

- Požadavky na vlastnosti kameniva;
- Odkazy na zkušební metody, které je nutno používat pro stanovení vlastností kameniva;
- Ustanovení o řízení výroby u výrobce.

Nahrazují tak nejen Technické dodací podmínky pro minerální suroviny v silničním stavitelství (**TL Min-StB 2000**), nýbrž i některé části Směrnic pro kontrolu jakosti minerálních surovin v silničním stavitelství (RG Min-StB) (kontrolu zhotovitele a auditní zkoušky nezávislé zkušebny pro kamenivo). Směrnice pro kontrolu jakosti minerálních surovin v silničním stavitelství (RG Min-StB) budou zrušeny, protože i jejich další části byly zařazeny do jiných technických předpisů. Rovněž Technické zkušební předpisy pro minerální hmoty v silničním stavitelství (TP Min-StB) budou přepracovány a zavedeny v nové podobě jako Technické zkušební předpisy pro kamenivo v silničním stavitelství (TP Gestein-StB 08).

Oblast užití: Nestmelené podkladní vrstvy

Tato oblast užití bude harmonizována v roce 2005 a potom – s výjimkou menších změn – dopracována v definitivní podobě. Dosavadní nerozlišování požadavků na určitý stavební materiál a/nebo na stavební směs a vrstvu, která má být z ní vyrobena, je takto vyloučeno.

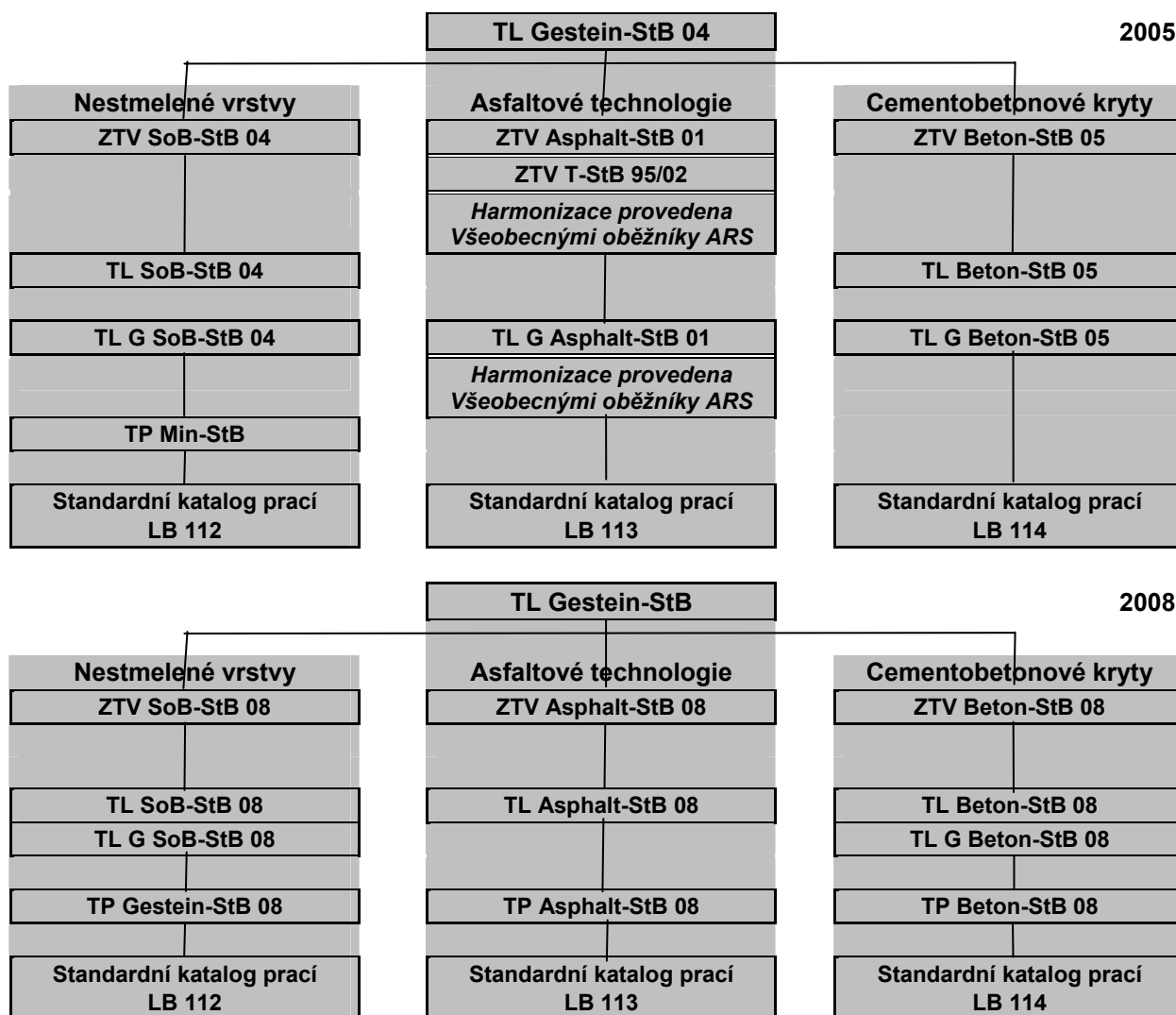
V Doplňujících technických smluvních podmínkách a směrnicích pro stavbu nestmelených vrstev v silničním stavitelství (**Zusätzliche Technische Vertragsbedingungen und Richtlinien für den Bau von Schichten ohne Bindemittel im Straßenbau (ZTV SoB-StB 04)**) jsou obsaženy smluvní požadavky pro stavbu nestmelené vrstvy. Nahrazují tak část Doplňujících technických smluvních podmínek a směrnic pro podkladní vrstvy v silničním stavitelství (ZTV T-StB 95, vydání 2002).

V Technických dodacích podmínkách pro stavební směsi a zeminy pro stavbu nestmelených vrstev v silničním stavitelství (**Technische Lieferbedingungen für Baustoffgemische und Böden zur Herstellung von Schichten ohne Bindemittel im Straßenbau – TL SoB-StB 04**) jsou upraveny požadavky na směsi pro stavbu nestmelených vrstev. I tento technický předpis je důsledkem evropské normy – DIN EN 13285 Nestmelené směsi – Specifikace a nahrazuje speciální požadavky na směsi kameniva uvedené v kapitole 2 Doplňujících technických smluvních podmínek a směrnic pro podkladní vrstvy v silničním stavitelství ZTV T-StB 95, vydání 2002. Tato evropská nemandátovaná norma, jejíž směsi nepodléhají označení CE, obsahuje ustanovení pro řízení výroby u výrobce při výrobě směsi a obsahuje tak zase části současných Směrnic pro kontrolu jakosti minerálních surovin v silničním stavitelství (RG Min-StB).

Na národní úrovni byla nemandátovaná norma doplněna v otázce zabezpečování jakosti. Toto doplnění bylo provedeno v Technických dodacích podmínkách pro stavební směsi a zeminy pro stavbu nestmelených vrstev – Kontrola jakosti (**TL G SoB-StB**), ve kterých se nacházejí části o auditních zkouškách prováděných nezávislou zkušebnou podle Směrnic pro kontrolu jakosti minerálních surovin v silničním stavitelství (RG Min-StB), avšak pouze pro směsi. Technické dodací podmínky pro stavební směsi a zeminy pro stavbu nestmelených vrstev – Kontrola jakosti (TL G SoB-StB) byly rozšířeny o vstupní kontrolu materiálů pro kamenivo, kterou má být zabezpečeno, že v rámci kontroly je zapojena akreditovaná zkušebna.

Z Technických zkušebních předpisů pro minerální suroviny v silničním stavitelství (**TP Min-StB**) bude možno až do jejich přepracování používat pouze ty části, které nebyly přímým převodem požadavků evropských norem již formulovány v Technických dodacích podmínkách pro kamenivo v silničním stavitelství (TL Gestein-StB 04) a v Technických dodacích podmínkách pro stavební směsi a zeminy pro stavbu nestmelených vrstev v silničním stavitelství (TL SoB-StB). Toto ustanovení se týká především zkušebních metod charakteristik kameniva z oblasti životního prostředí, které mohou být, v souladu s dřívější praxí, stanoveny v národních předpisech.

Oblast užití bude doplněna **Standardním katalogem prací LB 112**, který představuje spojovací článek k zavedení výše uvedených technických předpisů do oblastí stavebních smluv a který musí být s těmito předpisy harmonizován.

Pokračování prací na technických předpisech pro nestmelené vrstvy se v podstatě omezí na možné sloučení Technických dodacích podmínek pro stavební směsi a zeminy pro stavbu nestmelených vrstev v silničním stavitelství (TL SoB-StB 04) a Technických dodacích podmínek pro stavební směsi a zeminy pro stavbu nestmelených vrstev v silničním stavitelství – Kontrola jakosti (TL G SoB-StB). Tím by bylo zabezpečování jakosti (zkoušky zhotovitele a auditní zkoušky prováděné nezávislou zkušebnou) opět připojeno k základnímu předpisu a kromě toho by se snížil i počet technických předpisů.

Oblast užití: Asfaltové technologie

Tato oblast užití prochází v roce 2005 nejdříve „pouze“ harmonizací v důsledku změněné situace v dodávání kameniva po zavedení evropských norem. Harmonizaci bylo nutno provést celkem u třech technických předpisů. Oddělení Doplnujících technických smluvních podmínek a směrnic a Technických dodacích podmínek se předpokládá později, protože evropské normy, které jsou pro tento proces nezbytné, ještě nebyly vydány a zavedeny.

Všeobecným oběžníkem pro silniční stavitelství (ARS) budou Doplnující technické smluvní podmínky a směrnice pro stavbu asfaltových krytů vozovek (**ZTV Asphalt-StB 01**), kapitoly 1 a 4 Doplnujících technických smluvních podmínek a směrnic pro podkladní vrstvy v silničním stavitelství (ZTV T-StB 95, vydání 2002) a Technické dodací podmínky pro asfaltové směsi v silničním stavitelství – Část: Kontrola jakosti (**TL G Asphalt-StB 01**) upraveny vhodnými změnami a doplňky tak, že budou vyloučeny rozpory s ustanoveními Technických dodacích podmínek pro kamenivo v silničním stavitelství (TL Gestein-StB 04). Kontrola jakosti při výrobě asfaltových směsí bude doplněna vstupní kontrolou materiálů pro kamenivo.

Tato oblast užití bude doplněna **Standardním katalogem prací LB 113**.

Podstatné změny pro oblast asfaltových technologií budou provedeny v rámci **pokračování prací od roku 2008**.

Doplňující technické smluvní podmínky a směrnice pro stavbu asfaltových krytů vozovek (**ZTV Asphalt-StB 08**) budou omezeny na provádění prací (pokládka vrstev) a nebudou již zahrnovat vlastnosti asfaltových směsí. Kromě odpovídajících ustanovení současných Doplňujících technických smluvních podmínek a směrnic pro stavbu asfaltových krytů vozovek (ZTV Asphalt-StB 01) budou obsahovat i části o pokládce asfaltových podkladních vrstev a asfaltových koberců otevřených.

Evropské normy specifikací pro asfaltové směsi budou na národní úrovni převzaty Technickými dodacími podmínkami pro asfaltové směsi v silničním stavitelství (**TL Asphalt-StB 08**). Tyto dodací podmínky budou kromě výroby asfaltových směsí zahrnovat i ustanovení o prokazování shody, kterými bude nahrazena dosavadní kontrola jakosti podle Technických dodacích podmínek pro asfaltové směsi v silničním stavitelství – Část: Kontrola jakosti (TL G Asphalt-StB 01) a kterými bude dokumentováno označení shody CE těchto stavebních výrobků.

Vypracování Technických zkušebních předpisů pro asfaltové směsi v silničním stavitelství (**TP Asphalt-StB 08**) bude nezbytné, protože ne všechny evropské normy zkoušení pro oblast asfaltových směsí splňují bez dodatečných upřesnění nároky stavebních smluv. Technické zkušební předpisy pro asfaltové směsi v silničním stavitelství (TP Asphalt-StB 08) budou mít pravděpodobně podobnou strukturu jako současné Technické zkušební předpisy pro minerální suroviny v silničním stavitelství TP Min-StB.

Oblast užití: Betonářské technologie

Přepracování existujících technických předpisů umožnilo nové uspořádání ustanovení pro všechny vrstvy stmelené hydraulickými pojivy do jediného předpisu, který bude v budoucnosti zahrnovat kromě cementobetonových krytů i podkladní vrstvy stmelené hydraulickými pojivy. Tento předpis je opět rozčleněn na tři části – ZTV/TL/TP Beton (tj. Doplňující technické smluvní podmínky a směrnice/ Technické dodací podmínky/Technické zkušební předpisy pro vrstvy stmelené hydraulickými pojivy).

Technická harmonizace s požadavky Technických dodacích podmínek pro kamenivo v silničním stavitelství (TL Gestein-StB 04) byla provedena již dříve Všeobecným oběžníkem pro silniční stavitelství (ARS) 36/2003.

Zavedením Doplňujících technických smluvních podmínek a směrnic pro stavbu vrstev stmelých hydraulickými pojivy **ZTV Beton-StB 05** bylo i v tomto případě uskutečněno oddělení stavby vrstvy od dodávání stavební směsi, které se jednotně předpokládá pro všechny výše uvedené oblasti užití. V tomto předpisu jsou tedy zahrnuty i podkladní vrstvy stmelené hydraulickými pojivy z dosavadních Doplňujících technických smluvních podmínek a směrnic pro podkladní vrstvy v silničním stavitelství ZTV T-StB 95 (vydání 2002).

Technické dodací podmínky pro směsi stmelené hydraulickými pojivy (TL Beton-StB 05) budou analogicky kromě stavebních směsí pro cementobetonové kryty zahrnovat i směsi pro podkladní vrstvy vozovek stmelené hydraulickými pojivy.

V Technických dodacích podmínkách pro směsi stmelené hydraulickými pojivy – Část: Kontrola jakosti (**TL G Beton-StB 05**) jsou poprvé shrnuta do jediného předpisu všechna ustanovení pro kontrolu jakosti při výrobě směsí stmelých hydraulickými pojivy a jsou rovněž doplněna vstupní kontrolou materiálů pro kamenivo.

Tato oblast užití bude doplněna **Standardním katalogem prací LB 114**.

Pokračování prací na předpisech pro betonářské technologie v silničním stavitelství se v budoucnosti omezí na možné sloučení Technických dodacích podmínek pro směsi stmelené hydraulickými pojivy (TL Beton-StB 05) a Technických dodacích podmínek pro směsi stmelené hydraulickými pojivy – Část: Kontrola jakosti (TL G Beton-StB 05) a vypracování Technických zkušebních předpisů pro směsi stmelené hydraulickými pojivy (**TP Beton-StB**), aby tak bylo dosaženo jednotné struktury technických předpisů pro všechny výše uvedené oblasti užití.